

ЗМІСТ

Список умовних скорочень	5
Вступ	10
1. Загальнотеоретичні питання реалізації норм міжнародного права	12
1.1. Поняття, форми та способи реалізації норм міжнародного права	12
1.2. Міжнародно-правовий конвенційний механізм реалізації норм міжнародного права	24
1.3. Роль міжнародних органів у реалізації міжнародно-правових норм і принципів (міжнародно-правовий інституційний механізм реалізації норм міжнародного права)	33
1.4. Внутрішньодержавний механізм реалізації норм міжнародного права	42
1.5. Значення проблеми співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права для реалізації міжнародно-правових норм	50
1.6. Висновки	59
2. Процес створення міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища як передумова забезпечення їх реалізації	63
2.1. Основні фактори впливу на становлення міжнародного права навколишнього середовища як галузі сучасного міжнародного права.	63
2.2. Особливості створення та застосування міжнародно-правових звичаєвих норм у галузі охорони навколишнього середовища	72
2.3. Особливості створення та застосування міжнародно-правових договірних норм у галузі охорони навколишнього середовища	80
2.4. Роль актів «м'якого права» у створенні та реалізації норм міжнародного права навколишнього середовища	87
2.5. Односторонні акти держав у процесі створення міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	92
2.6. Визначення системи спеціальних принципів міжнародного права навколишнього середовища як передумова забезпечення реалізації міжнародно-правових природоохоронних норм	104
2.7. Висновки	121
3. Конфронтаційні заходи міжнародно-правового конвенційного механізму забезпечення реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	121
3.1. Відповідальність у міжнародному праві навколишнього середовища	125
3.2. Застосування контрзаходів і санкцій у міжнародному праві навколишнього середовища	154
3.3. Використання торгових обмежень, що не є контрзаходами чи санкціями, з природоохоронною метою	166
3.4. Вирішення міжнародних спорів у галузі природокористування та охорони навколишнього середовища	175
3.5. Висновки	188
4. Неконфронтаційні заходи міжнародно-правового конвенційного механізму забезпечення реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	195
4.1. Інформаційні заходи забезпечення реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	195
4.2. Механізми з питань дотримання багатосторонніх природоохоронних угод	222

4.3. Науково-технічні та фінансові заходи забезпечення реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	241
4.4. Особливості реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища під час збройних конфліктів	252
4.5. Висновки	261
5. Міжнародно-правовий інституційний механізм забезпечення реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	267
5.1. Роль міжнародних органів у забезпеченні реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	267
5.2. Проблема створення універсальної природоохоронної організації та міжнародного «екологічного» суду	284
5.3. Встановлення внутрішніх зв'язків між органами багатосторонніх природоохоронних угод та налагодження інституційної синергії	294
5.4. Участь недержавних акторів у реалізації норм міжнародного права навколишнього середовища	300
5.5. Висновки	318
6. Національно-правовий механізм забезпечення реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	323
6.1. Нормативно-правова основа реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища у внутрішньодержавному праві України	323
6.2. Деякі проблемні питання реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища у внутрішньодержавному праві України	333
6.3. Адаптація екологічного законодавства України до права навколишнього середовища Європейського Союзу	348
6.4. Інституційний механізм забезпечення реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища в Україні	352
6.5. Висновки	366
7. Проблема ефективності міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	371
7.1. Загальнотеоретичні засади визначення поняття, критеріїв та умов ефективності норм міжнародного права	371
7.2. Значення проблеми фрагментації міжнародного права для реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища	384
7.3. Способи підвищення ефективності створення та реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища на універсальному, регіональному та національному рівнях	398
7.4. Висновки	421
Заклучна частина	425
Література	427